

СУЧАСНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасні умови, що характеризуються невизначеністю, постійними змінами та ризиками, вимагають від українських підприємців нових та нестандартних рішень.

Управління підприємством вже не можна побудувати лише на відомих методах і алгоритмах. Підприємці мають безперервно розвивати інноваційну та інвестиційну діяльність, але в умовах післявоєнного перехідного періоду це стає справжнім викликом. До того ж, сьогодні управління інвестиційними та інноваційними ресурсами має на меті забезпечення конкурентоспроможності підприємства в умовах цифрової економіки. Безумовно, для активізації всіх процесів діяльності підприємств за таких умов, необхідна наявність якісного управління інноваційними та інвестиційними ресурсами.

Донедавна розвиток підприємництва в Україні відбувався за класичними бізнес-моделями, якими можна було керувати протягом тривалого часу без інвестицій та інновацій. До таких моделей належали моделі, що передбачають одноразові капітальні вкладення придбання обладнання та його подальше використання протягом 7-10 років, а іноді й 20 років для виробництва однотипної продукції. Сьогодні ці моделі застаріли практично в усіх галузях промисловості, бо стандарти якості продукції регулярно змінюються, а виробничі витрати зростають. Навіть у тих галузях, які завжди виробляють один і той самий продукт інновації необхідні для того, щоб вижити в сучасних умовах та підтримувати конкурентоспроможність підприємства [1, 2].

В українській практиці управління інвестиційно-інноваційними ресурсами все ще не завжди розглядається як стратегічний пріоритет розвитку підприємства та, відповідно, залишається без цілеспрямованого управління, що у сучасному ринковому середовищі є справжньою проблемою.

Управління інвестиційно-інноваційними ресурсами на підприємстві включає всім відомі управлінські функції, а саме: планування, організацію, мотивацію та контроль. На етапі планування необхідно дослідити потенційні фактори розвитку інвестицій та інновацій. Для цього важливо визначити джерела інвестицій та інновацій, а також зрозуміти, що таке інвестиції і що охоплюють інвестиційні та інноваційні ресурси підприємства.

Головними джерелами розвитку інвестицій є фінансові ресурси, які можуть бути власними або зовнішніми. Зовнішні фінансові ресурси можуть включати банківські кредити, гранти або інвестиційні фонди. Основними джерелами інноваційних ресурсів безумовно стають люди та їхні знання, нематеріальні активи, наприклад, професійні навички менеджерів з управління людськими ресурсами. Трудові ресурси важливі для реалізації творчого потенціалу у створенні нових продуктів та пропозиції заходів щодо їх вдосконалення. Для належного використання цього найціннішого ресурсу потрібно створити інтерактивне навчальне середовище, в якому люди постійно можуть обмінюватися знаннями і здобувати нові навички.

Варто зазначити, що управління знаннями раніше вважалося потрібним тільки для галузей з високими технологіями. Проте в сучасних умовах технологічної революції, знання як рушійна сила інновації є необхідним елементом розвитку всіх секторів економіки. Тому, наразі продовжує своє формування активний процес національних і міжнародних ринків знань, а конкуренція між країнами за інтелектуальне лідерство

стрімко зростає.

Загалом, оптимізація трудових ресурсів та стимулювання робочої сили є ключовими факторами інноваційного розвитку будь-якого сучасного підприємства.

Впровадження якісної системи управління людськими ресурсами має важливе значення для використання потенціалу робочої сили. Це включає в себе системи заохочень, винагород, корпоративну культуру та командний дух.

Управління інноваційно-інвестиційними ресурсами базується на організації їх використання за допомогою бізнес-моделювання. Залежно від життєвого циклу компанії та виду діяльності розробляються різні моделі управління. Наприклад, на етапі запуску інноваційної компанії важливо сформувати команду, здатну створювати інноваційні продукти. На етапі розвитку, з іншого боку, фінансові ресурси стають вирішальними.

Тобто для розвитку виробничого бізнесу необхідно забезпечити як фінансові, так і трудові ресурси.

Функція управлінського контролю здійснюється на всіх етапах розвитку підприємства, що надає змогу перевірити ефективність прийнятих управлінських рішень та загальну дієвість використовуваної моделі управління, що є надважливим в умовах постійної нестабільності та змін.

При управлінні даного виду ресурсами слід враховувати наявність достатньої кількості як власних, так і залучених ресурсів. Варто зазначити, що підприємства з однаковими ресурсами можуть отримувати різні економічні результати від їх використання через інвестиційну та інноваційну діяльність. Тобто, в сучасній ринковій економіці варто орієнтуватися саме на ті результати, яких можна досягти шляхом використання всіх наявних ресурсів за допомогою різних механізмів, алгоритмів, моделей використання ресурсів, управлінських навичок та ефективної взаємодії з партнерами, постачальниками та клієнтами.

Як підсумок можна зазначити, що метою управління інвестиційно-інноваційними ресурсами в сучасних умовах є визначення інноваційного потенціалу підприємства. Найважливішими інформаційними інструментами підтримки розвитку інноваційної та інвестиційної діяльності компаній є грамотне управління фінансовими ресурсами та використання сучасних технологій у логістиці, виробництві та продажах [1, 2].

Отже, у післявоєнний період українським підприємствам надважливо зосередитися на управлінні інноваційно-інвестиційними ресурсами, щоб вийти з кризи і стабілізувати свою діяльність. Для досягнення успіху в такому середовищі потрібно бути гнучким і адаптивним до внутрішніх та зовнішніх змін, що допоможе підприємствам підвищити свою конкурентоспроможність, забезпечити зростання прибутковості та стане запорукою стійкості на ринку.

Література:

1. Вербівська Л. В, Заїчко І. В., Тимченко Н. М. Управління інвестиційно-інноваційними ресурсами підприємств у реаліях цифрової економіки. 2022.
2. Манн Р. В. Формування адаптивного механізму структуризації інноваційно-інвестиційного потенціалу вітчизняних підприємств під впливом постконфліктної трансформації. *Цифрова економіка та безпека*. №4(04). 2023. С. 104-109.

Під керівництвом: доц. каф. МТП, Т.О. Чорної